

БӨЛІМ: ЖАЛПЫ РУБРИКА

«Күйзенер таяқшалары арқылы балалардың танымдық кәбілеттерін дамыту».ЖАРИЯЛАНДЫ
27.10.2024СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/168155/>

Күйзенер таяқшалары бүкіл әлемге таным дидактикалық құрал. Оны белгілік математик Х.Күйзенер Жасаған. Күйсенер таяқшаларының педагог балалармен жұмыс кезінде математикалық білімдерін дамытқан. Бұл таяқшаларды сабилер тобынан бастап, ерсек топтарға дежин қолдануға болады. Күйсенер таақшалардың турли-түсті таякшалар, турли-түсті сандар, турли-түсті жолақшалар, санамақ таякшалар деп атайды.

Х.Күйсенер таяқшаларын басқа әдебиет құралдарымен, дидактикалық құралдармен ұштастыруға болады. Бұл таяқшалар басқа да дидактикалық құралдар сияқты балаларда математикалық білімдердің дамытып, жетілдірілген. Таяқшалар педагогтардың негізгі құралы ғана болып саналмайды, ол балалардың оқу – таным құралы.

Жинакка сипаттама. Zhinak plastics prismalardan турады, олардын туси мен formsy arturli. Жинақ құрамында 241 призма бар. 10 мм призма және кішкентай текше бар. Жынақ құрамына кірді: ақ – сан 1 – 25 дан, қызғылт – сан 2 – 20 дан, көгілдір – сан 3 – 16 дан, қызыл – сан 4 – 12 дан, сары – сан 5 – 10 дан, күлгін – 6 – 9. дана, қара – сан 7 – 8 дан, қою қызыл – сан 8 – 7 дан, көк – сан 9 – 5 дан, тоқсары – сан 10 – 4 дан.

Түстерді таңдау жинаған қолдану мақсатын жеңеді. 2,4,8 таяқшалары қызылдар отбасы, 3,6,9 таяқшалары көктер отбасы, сарылар отбасы 5 және 10 құрайды. Таяқшаларды бер отбасына жинау – бұл таяқшалардың үлестерінің қатынасына байланысты. Мысалдар: қызылдар отбасына екіге болинетин, көктер отбасына үшке болынетін, сарылар отбасына беске болынетін таяқшалар кірді. Ақ түсті текше – бұл «ақ түстілер» бүтін сандар отбасына жатта, және кез келген таяқша үзіндіге келеді. Ал 7

саны қара түспен белгіленген ол бөлек отбасын құрды. Бастау үшін сіз ауырсыну туралы білуіңіз керек: еріген ауырсынуды жою керек және теңгерім артады. Таяқшалар боялған түстер сандық қатынастарға байланысты, Қарапайым табиғи қатарын аңықтайды. Арбыр таяқша – бұл сан, яғни түспен көлемді білді.

«Күйзенердің» арыз-шағымдары мынадай: Баланың ханым денгейін, пішін, сан, түс, көлем туралы түсінігін аңықтау және логикалық ойлау қабілеттерін дамыту.

Міндеттері:

- 1.Таяқшалардың қасиеттері туралы түсіндіктерін кенету.
2. Логикалық май қабілеттерін дамыту.
3. Ойын арқылы балаларының қызғыштықтарының өнері.

Кейбір ата-аналар таяқшаға сандарды жазады ол дұрыс емес не? Дейсиздер гой. Ойткени бала озі оны олшеп билеу керек, кай сан екенин және олшеу арқылы олар оздери сенмен танысады. Содан сон оздери есеп курастырады сол таяқшалар арқылы. Егер жасаған таяқшаларға артына магнит жасап қойса ол оте жақсы, магнетпен таяқшад жұмыс жасауға болады және балаларға қолдануға қолайлы. Таяқшалардың оздерине арналған қорапшаларға сақтау керек тустерине байланысты. Ол және балаларға да ынғайлы балалар жұмыс жасап болған сон әр түсті оз орнындарына қояды. Балалардың математика және шығармашылығының дамыту үшін Күйзердин таяқшалары қолданады. Күйзенер деген белгілік математик сол кісі осы таяқшаларды ойлап шығарған үшін сол кісінің атымен аталған.

Күйзердин адиси нени коздейди?

Сол таяқшалар арқылы балаларды қол моторикасы дамида есте сақтау қабілеттері, салыстыру ұзақ, қысқа және түстерді ажратада екен. Таяқшалар бірнеше түстен турады аартүрлі үс, әртүрлі ұзындығы, сол арқылы балалар сандарды естеріне сақтады және

есеп шығарады.

Күйзенер таяқшаларымен қалай жұмыс жасасаң болады?

Таяқшалармен көп тапсырма орнындауға болады. Тапсырмалар блогы арқылы откізуге болады.

1. Таяқшалармен таңысу

А) ерлер корсет тұрған таяқшаны корсет

Б) ен ұзын, ен қысқа таяқшаны корсет

2. Түстерман таңысу

А) Бұл жағдай екенін ескеріңіз. Қайсысы улкен? Немесе түсермен солай жұмыс жасауға болады.

В) бәрінен де артық. Бір тәсті таяқшаны алып тастап баладан сура қай түс жоқ.

3. Өлшеу тассырма

А) Таяқшалар арқылы балалар қарындаш, кітап, қалам өлшеуге болады.

Ә)кезкелетін түсті алып,көктен қысқа,сарыдан үзін(қандай түс)

Ә) көздердің жұмып екі бердей үзінді таяқшаны тауып ал.

D) таяқшадан жол немес үй құрастыр.

Логикалық тапсырмалар

Күйзенер таяқшалармен ой

1. Егер бала қаласа оны мәжбүрлеу керек байқандар жас шамасына

2. Баланың жас-шамасына

3. қиын тапсырманы бермендер

2-3 жастағы балалар жайғана түсерлермен танысу егер бала түстерді жақсы эфирге сақтағанда математика сабағына таяқшаларды қолдаңдар.

«Құмды»

Тәрбиеші кез-келген құмды айтады бала сол санға байланысты таяқшаны көрсетеді. Керісінше, тәрбиеші таяқшаларды көрсетеді, бала құмды атап шығады. Бала шатыспау үшін сандарды рет-ретімен айтып шығу керек 1-10 күн. Содан сон тапсырманы біраз қиндатуға болады. Содан ұлы Есеп шығару.

Қорыта келгенде Күйзенер таяқшалары ол тек қана дидактикалық құрал емес, бұл балалардың оқу-таным құралы және педагогтардың балаларына математика білімдерін меңгерту құралы. Бұл таяқшалармен жұмыс кезінде балалар тек сан мен санайды ғана менгермейді, сандармен түстердің қатынасын егеді. Бұл адистемелік құралдың көпі өте зор.

ҚМ АА Күәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.